

NUMIZMATIČKE INFORMACIJE

HRVATSKA KOVNICA NOVCA d.o.o.

info@croatianmint.hr

foto: Branimir Kralj

ČIPKARSTVO U HRVATSKOJ ZLATNA NUMIZMATIČKA EUROKOVANICA

Vještina, tradicija, kulturna baština, umjetnost i hrvatski ponos. Svi ovi pojmovi pripisuju se našoj čipki, jednom od zaštitnih simbola tekstilnog rukotvorstva u Hrvatskoj, koji već stoljećima odolijeva protoku vremena i danas predstavlja neprocjenjiv rezultat rada vrijednih ruku generacija i generacija žena. Hrvatsku čipku slavi i zlatna numizmatička eurokovanica Hrvatske kovnice novca koja nosi prigodan naziv „Čipkarstvo u Hrvatskoj“.

Hrvatska kovnica novca inicirala je i izradila, a Hrvatska narodna banka izdala zlatne numizmatičke eurokovanice „Čipkarstvo u Hrvatskoj“, s prigodnim motivima koji predstavljaju važnu kulturološku baštinu u Republici Hrvatskoj i svijetu. Treći je to numizmatički program Hrvatske kovnice novca od ulaska u euro.

Kovanice su izdane u apoenima od 100, 25 i 10 eura u količinama:

1. zlatna numizmatička kovanica od 100 eura u količini ne većoj od 1.000 komada,
2. zlatna numizmatička kovanica od 25 eura u količini ne većoj od 1.000 komada,
3. zlatna numizmatička kovanica od 10 eura u količini ne većoj od 3.000 komada.

Izrađene su od zlata stupnja čistoće 999,9/1000, u tehnici kovanja visokoga kovničkog sjaja (*Brilliant Uncirculated*).

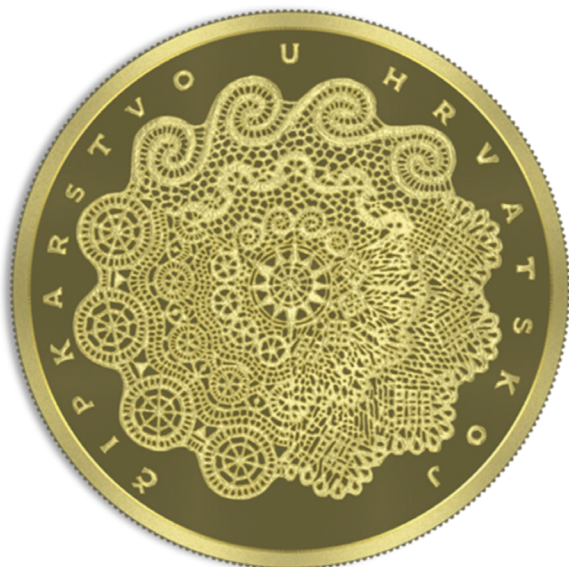
Kovanica od 100 eura ima masu od 31,103 grama s mogućim odstupanjem od +0,10 grama te promjer od 32 milimetra s mogućim odstupanjem od $\pm 0,20$ milimetara. Kovanica od 25 eura ima masu od 7,776 grama s mogućim odstupanjem od +0,08 grama te promjer od 22 milimetra s mogućim odstupanjem od $\pm 0,20$ milimetara. Kovanica od 10 eura ima masu od 1,944 grama s mogućim odstupanjem od +0,06 grama te promjer od 15 milimetra s mogućim odstupanjem od $\pm 0,15$ milimetara.

Obod kovanice od 100 eura je nazubljen, a obodi kovanica od 25 i 10 eura su glatki.

Pregled tehničkih parametara kovanica

Nominala	Masa	Promjer
100 eura	31,103 grama (1 unca)	32 milimetra
25 eura	7,776 grama (1/4 unce)	22 milimetra
10 eura	1,944 grama (1/16 unce)	15 milimetra

Autor likovnog rješenja je poznati i ugledni domaći akademski kipar Stjepan Divković koji je autor niza motiva na hrvatskim numizmatičkim kovanicama.

Na licu kovanica prikaz je osnovnog motiva stilizirane čipke, u kružnom prikazu, podijeljene na pojedinačne trećine. Svaka od trećina predstavlja različite motive čipke u Hrvatskoj. U donjem dijelu na lijevoj strani prikazan je motiv *paške čipke*. U gornjem dijelu osnovnog motiva prikaz je detalja *lepooglavske čipke*, a u donjem dijelu s desne strane prikaz je motiva *hvarske čipke*. Kružno, uz rub kovanice, ispisan je tekst **ČIPKARSTVO U HRVATSKOJ**.

Na naličju zlatnih numizmatičkih kovanica prikazan je motiv *svetomarske čipke*. Kružno uz rub numizmatičke kovanice ispisan je natpis **REPUBLIKA HRVATSKA**. Ispod osnovnog motiva čipke nalazi se oznaka nominalne vrijednosti **100**, **25** ili **10**, naziv novčane jedinice **EURO** i godina izdanja kovanice **2023**.

U 15. stoljeću, na teritoriju Europe nastala je čipka i položila temelje onoga što ćemo i nekoliko stoljeća kasnije smatrati neprocjenjivom kulturnom baštinom. Pojavila se u renesansi, u razdoblju u kojem se ljepota pronalazila u jednostavnosti i čistoći bjeline, a materijalizirala se u znaku pravih malih umjetničkih djela, za koja su bile potrebne strpljive ruke, filigranski potezi i sati uloženi truda i vremena. Čipkarice su najprije stvarale čipku za svećenstvo i plemićki stalež, a zatim je ona ušla u narod i postala dio etnografske baštine. Ukrašavala je žensku tradicijsku odjeću i platneno posoblje, no s godinama joj je počeo prijediti zaborav. Svijest o nužnosti njene zaštite rezultirala je mnogim školama, radionicama i tečajevima kroz koje se tradicija nastavila prenositi s koljena na koljeno, ali i UNESCO-vom poveljom i mjestom na reprezentativnoj listi nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

Danas se smatra da čipkarice u Hrvatskoj koriste dvije glavne tehnike izrade čipke, šivanje iglom i preplitanje niti uz pomoć batića. Također u Hrvatskoj razlikujemo i nekoliko centara izrade čipke: grad Lepoglava s čipkom na batiće, grad Pag s čipkom na iglu, grad Hvar s čipkom od agave i općina Sveta Marija iz Međimurja sa svetomarskom čipkom, čija je najveća posebnost izrada iz jedne neprekinute niti.

Svaka kovanica iz ove serije dolazi u prigodnoj poklon kutiji s omotom na kojoj su istaknute značajke kovanice i certifikatom Hrvatske narodne banke.

Zlatnici su pušteni u prodaju 17. listopada 2023.

